N. 92 | 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag den 17 April.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, brengen bij deze ten verzoeke van den Heer Generaal-Majoor, Plaatselijken Kommandant, ter kennisse der ingezetenen, dat, te rekenen van den 16den dezer, de poorten dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *half vijf* ure, en gesloten des avonds ten *half acht* ure; zullende de drijfboomen gelijktijdig met de poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

Breda, den 14den April 1832.

DE ROY Vt.

Ter Ordonnantie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

Breda, den 16den April.

Heden begeeft Z. K. H. de Prins van Oranje zich wederom uit de residentie naar het hoofdkwartier. Z. K. H. Prins *Frederik* zal, naar men verzekert, tot na Paschen te 's Hage vertoeven. H. K. H. Prinses *Frederik* zal alsdan naar Berlijn vertrekken.

— Door Z. M. is benoemd, tot gouverneur der provincie Drenthe, de heer Mr. *D. J. van Ewijck*, laatstelijk raad-adviseur bij het departement van binnenlandsche zaken, en tot raad-adviseur bij genoemd departement, de referendaris jonkheer *H. J. Caan*.

— Den 13den April hield de *derde klasse* van het Koninklijk Nederlandsche Instituut van wetenschappen, letteren en schoone kunsten te Amsterdam, hare *achtste* openbare vergadering, welke met eene aanspraak van den Voorzitter den Heer Mr. *D. J. van Lennep*, geopend werd.

Hierna las de Secretaris de Heer Mr. *C. A. den Tex*, een beknopt berigt van de werkzaamheden der Klasse, gedurende de laatst verlopene twee jaren. Vervolgens beklom de Heer *J. Bosscha* het spreekgestoelte en droeg eene verhandeling voor *de C. Julio Caesare, docto homine et summis Oratoribus aemulo*; dat is: *over Caius Julius Caesar, als geleerde en voortreflijk redenaar*.

Na het eindigen dezer voorlezing, deelde de Secretaris nog het verslag mede nopens eene Verhandeling, ingezonden tot beantwoording der prijsvraag *over het Natuur-regt*, laatstelijk in 1829 door de klasse uitgeschreven, waaruit bleek, dat Heeren beoordeelaren dat stuk eenparig den gouden eereprijs hadden waardig gekeurd; welke eereprijs ook werkelijk door de klasse aan hetzelve is toegewezen, waarna alsdan het daartoe behoorende naam-biljet geopend zijnde, als schrijver dier verhandeling bekend is gemaakt, de Heer Mr. *G. de Wal*, Correspondent van de tweede klasse, Hoogleeraar in de Regten, aan de Hoogeschool te Groningen.

Eindelijk werd nog voorlezing gedaan van de nieuwe prijsuitschrijving; na welk alles de Voorzitter de vergadering met eene rede besloot.

— Z. M. de koning van Pruissen heeft bij kabinets bevel, omtrent de op Pruissisch grondgebied geweken Polen, welke, in plaats van zich ordelijk in Pruissen te gedragen, zich grootendeels meer of minder aan ondank en buitensporigheden hebben schuldig gemaakt, bepaald, dezelve onder Pruissische krijgstucht te stellen, hun de pruissische krijgsartikelen bekend te maken als, de wetten waarnaar zij voortaan behandeld en, des noods, gestraft zullen worden, en belast hen onder het oppertoezigt van den generaal-majoor *von Schmidt* in kleine afdeelingen, onder bevel van Pruissische officieren en onder-officieren, te verdeelen; door dezen maatregel hoopt de koning, dat aan de verdere ongeregeldheden der uitgewekene Polen een einde zal gemaakt worden, wordende hun overigens steeds vrijheid gelaten, van de door den keizer van Rusland verleende kwijtschelding gebruik te maken en naar hun vaderland weder te keeren.

— De weduwe Koningin van Sardinie, *Maria Theresia*, geboren in 1773, is den 29. Maart te Genua overleden.

— In de courant van Venetie van den 31sten maart wordt gevonden een protocol, door de gevolmagtigden van Frankrijk, Groot Brittanje en Rusland den 7den januarij ll., opzigtelijk de zaken van Griekenland opgemaakt, en door de residenten van gemelde drie hoven in Griekenland, aan den president van dat land medegedeeld. In dit protocol, dat de grondslagen behelst om tot regelmaat te brengen voor de residenten en gezagvoerders te water en te land van gezegde drie mogendheden in Griekenland, wordt bepaald, dat het provisioneel gouvernement, door de nationale vergadering te Argos ingesteld, door gemelde residenten en gezagvoerders erkend zou worden, en zij door hunne daden, raadgevingen en invloed tot de bevestiging der rust in Griekenland moesten medewerken, alsmede tot het verleenen van het noodige aanzien aan het provisioneel gouvernement en tot bevordering der algemeene eendragt, als waarborg voor de rust in Griekenland en tot wering der regeringloosheid, al het mogelijke toebrengen.

Een der punten, welke de drie mogendheden, bij het londensch tractaat van 6 julij 1827 bijzonder in het oog hadden gehad, was het te keer der zeeroverij in de Grieksche wateren; de kommandanten der zeemagt van de drie mogendheden, worden gelast de vaart van geen enkel vaartuig te gedogen, dat niet van behoorlijke papieren voorzien is.

De conferentie had wijders in overweging genomen, de door het provisioneel Grieksch gouvernement gedane aanvragen om fondsen, welke op rekening der leening, waaromtrent de drie hoven zich het regt van waarborg hadden voorbehouden, moesten geleverd worden, en is er besloten, deze aanvragen aan de drie hoven voor te leggen, en bepaald, dat elk hunner volmagt zou hebben, aan het Grieksch gouvernement de noodig geoordeelde voorschotten te doen, hetzij door zich daarover te verstaan met de beide andere hoven in de conferentie vertegenwoordigd, hetzij door onderhand aan de conferentie zelve mededeeling te doen van de reeds verstrekte sommen.

Wanneer dit protocol aan het provisioneel Grieksch gouvernement was kenbaar gemaakt, zouden de residenten der drie hoven gemeld gouvernement kunnen mededeelen, dat de conferentie zich met de keuze eens souvereins bezig hield en hoopte onverwijld zich daarover te verstaan.

— Onder, zijne particuliere correspondentie uit Brussel deelt het fransche dagblad *le Temps* het volgende mede:

» Men zegt dat in eenen bijzonderen brief, welke bij de twee jongste protocollen gevoegd was, de heer *van de Weyer* te kennen geeft, dat de zitting der conferentie (van den 3den) zeer onstuimig geweest is. Het schijnt dat er een afzonderlijk protocol voor elk der beide tractaten, dat der 24 artikelen en dat der vestingen opgemaakt is, doch welke beiden niet geteekend zijn geworden.

» Nog zegt men, dat bij de depeches van onzen ambassadeur zich bevond eene soort van sommatie, welke de heer *de Talleyrand* aan Holland tot de aanneming van het tractaat zou gedaan hebben. Uit dit stuk, zegt men, dat juist het tegengestelde van hetgeen moest, voortvloeit, namelijk: dat Frankrijk noch Engeland dwangmaatregelen zullen bezigen en de uitvoering van het traktaat niet waarborgen.

» Op het ontvangen dezer vreemde tijdingen is er eene vereeniging op het paleis geweest, waarbij sir *Adair*, de heer *de Tallenay*, de ministers van Buitenlandsche zaken en justitie tegenwoordig waren. De heer *de Meulenaere* verklaarde besloten te zijn, aan den heer *van de Weyer* de stelligste bevelen te zenden, dat dezelve zijne handteekening zou weigeren aan elke acte die onzen onzekeren toestand nog langer deed voortduren. Op de opmerking, dat deze weigering Belgie aan het gevaar kon bloot stellen van door Frankrijk en Engeland verlaten te worden, heeft de heer *de Meulenaere* eenen hoogen toon aangenomen en uitgeroepen: „dit heb ik reeds voorzien, en moet het verwezenlijkt worden, zoo zie ik liever dat het nu, dan over een of twee maanden gebeure." Zich tot den heer *de Tallenay* wendende, voegde hij er bij, dat hij duidelijk zag, dat Frankrijk den vrede tot welken prijs ook wilde, en gereed was tot dat einde Belgie op te offeren. Dit is al te listvaardig met ons gehandeld, eindigde hij, na ons van veertien tot veertien dagen opgehouden te hebben, zich niet meer te verwaardigen eenen term vast te stellen.

» Zonder besluit is de vereeniging gescheiden, zij is, gelijk gij ziet, zeer levendig geweest; terstond na dezelve heeft de minister van de stukken afschriften doen vervaardigen, om ze aan de kamer

[illegible] wekomen met eene [illegible]
mede te deelen. Het is zeer waarschijnlijk, dat de kamer de weigering van het ministerie zeer toejuichen en hare goedkeuring er over betuigen zal, dat het gouvernement eene min nederige houding dan de tot heden betoonde aanneemt."

BELGIE.

BRUSSEL, den 14den April.

De zitting der afgevaardigden van gisteren is gewijd geweest aan de voortzetting der discussien over het budget van binnenlandsche zaken. Men heeft over het personeel der provinciale besturen beraadslaagd. De tractementen van de gouverneurs van Antwerpen en Braband werden op 7,000 guldens vastgesteld. Na het brengen van onderscheidene reductien in sommige tractementen, bleef de begrooting voor de provincie Antwerpen op *f* 56,595, die van Braband op *f* 62,460 en die van West-Vlaanderen op *f* 67,842 bepaald.

— Men verzekert ons, dat het stedelijk bestuur aan de administratie van het sequester der goederen van den Prins *van Oranje* aangevraagd heeft, om, bij het mogelijk uitbreken der cholera, tot deszelfs beschikking te stellen tachtig bedden van bedienden, die zich in het paleis te Brussel bevinden.

— Het provinciaal dagblad van Luik over het, door het *Memorial* verspreid gerucht sprekende, van het gedaan aanbod aan den heer *de Brouckere*, om het gouvernement van Luik te aanvaarden, zegt dat er te Luik geen woord gesproken is, [illegible] en [illegible] van de gelegenheid, [illegible] administratie, over welke het gouvernement alle reden van tevredenheid moest hebben.

— Men meldt, dat twee bataillons van de Antwerpsche burgerwacht, thans te Luik in garnizoen, onmiddelijk naar Venlo zullen gezonden worden; reeds waren zij van scherp voorzien, als ook, benevens het 10de regiment, door den plaats-kommandant in oogenschouw genomen.

Van den 15den April.

Gisteren is bij de afgevaardigden het budget van finantien met de daarin gebragte amendementen en veranderingen bepaaldelijk aangenomen; 5[illegible] leden hebben er voor en 10 tegen gestemd; de heeren *Julien* en *Rogier* hebben zich van de stemming onthouden, om redens, zoo zij voorgaven, al de zittingen door hen niet bijgewoond waren. Daarop werden de discussien over de bijzondere artikelen van het budget van binnenlandsche zaken vervolgd. De begrooting voor de provincie Oost-Vlaanderen werd vastgesteld op de som van *f* 70,640; en die voor Henegouwen op *f* 66,853.

— De koning heeft gisteren in de vlakte van Mont-Plaisir de guides en vier bataillons van den eersten ban der burgerwacht doen manoeuvreren. De vorst was van den generaal *Desprez* en van eenige andere hoofd-officieren vergezeld. Men heeft ook, in hunne tegenwoordigheid, eene proef genomen met het slaan eener brug over de Senne, welke zeer voldoende bevonden is.

— Men verneemt, dat de broeders van de [illegible] te Namen een uitgestrekt gebouw hebben aangekocht, waar zij voornemens zijn binnen kort hunne scholen voor het onderwijs der jeugd te openen.

— De door ons gouvernement naar Parijs gezonden geneesheeren tot het onderzoeken der cholera, hebben aan den minister van binnenlandsche zaken een eerst rapport gezonden, hetwelk men verwacht dat publiek zal worden gemaakt. Het bestuur gaat intusschen voort, met het nemen der noodige voorzorgen, tegen het oogenblik dat de ziekte onverhoopt hier uitbreken mogt. Behalve het paleis der nationale nijverheid spreekt men er van, om ook de kaserne van St. Elizabeth, des gevorderd, tot een hospitaal in te rigten. Het stedelijk bestuur heeft, buiten de aangevraagde bedden uit het paleis van den *Prins van Oranje* er ook nog omtrent een vijftigtal gereclameerd, welke, uit weldadige giften, voor de gekwetsten van september waren aangekocht en zich in de gewezen kerk der Augustijnen bevinden. Als een zeer nuttige maatregel wordt ook beschouwd het sluiten der slagterswinkels in de vleeschhouwersstraat en het aanwijzen daartoe eener plaats buiten de Ninoveensche poort.
De vrees voor de cholera heeft ook onze vertegenwoordigers bevangen; in al de zalen van het nationaal paleis heeft men chlorure geplaatst.

ANTWERPEN, den 15den April.

[illegible] Donderdag avond, ten elf uren ongeveer, heeft men [illegible] kanonschoten van het fort du Nord hooren lossen op [illegible] vaartuig, dat van het heldere maanlicht gebruik [illegible] voorbij gevaren is, aan het Waamsche hoofd [illegible] den volgenden morgen troepen ontscheept heeft.

FRANKRIJK.

PARIJS, den [illegible] April.

De kamer van gedeputeerden heeft in [illegible] de discussie over het budget van ontvangsten [illegible] en dit ontwerp gisteren met eene aanzienlijke meerderheid aangenomen. Dewijl men met zoo veel spoed te werk gaat, is het wel niet mogelijk, dat de beraadslagingen iets van algemeen belang zouden opleveren; er blijkt dus niets anders dan dat de afgevaardigden voor het grootste deel de cholera-ziekte zoo spoedig mogelijk trachten te ontloopen, en men is reeds genoegzaam zeker, dat men, zoo eenmaal de finantiele wetten zijn doorgegaan, binnen weinige dagen buiten staat zal zijn, om de zitting voort te zetten.

— De beide laatste bulletins bevestigen het vermoeden, dat de heerschende ziekte hare grootste hoogte bereikt heeft. Van den 10 tot den 11 zijn aangetast 850 personen, overleden 361; van den 11 tot den 12 telt men 802 nieuwe lijders en 317 sterfgevallen. Onder degenen die in de laatste 24 bezweken zijn noemt men den markies *de Croi*, *de Mailleville*, beide leden van de kamer der pairs; de heeren *Seguier* president van het koninklijk geregtshof. *Pagès* en *Lamarque*, gedeputeerden, zijn insgelijks aangetast, doch niet zonder hoop van herstel. De gezondheid eindelijk van den president van den raad neemt gedurig toe; de bulletins, welke drie of vier maals daags in het licht gegeven worden, brengen immer gunstige berigten mede, en het schijnt dat met deze beterschap ook de geruchten in rook verdwijnen, welke zoo algemeen omtrent de aanstaande verandering van ministerie verspreid waren. Zoo veel is zeker dat de heer *Casimir Perier* reeds gisteren [illegible] gegeven heeft, en onder anderen [illegible] een uitgebreid rapport, omtrent den toestand der hoofdstad, heeft doen voorleggen. Men zegt dat hij zich uiterst misnoegd heeft betoond, op het vernemen, dat de heer *Decazes* in eenige aanmerking was gekomen om hem te vervangen. Er schijnt voortdurend tusschen deze twee staatslieden eene groote ijversucht te heerschen; hunne tegenwoordige gevoelens echter komen te zeer overeen om van een dergelijk misnoegen reden te geven.

— De depeche voor twee dagen van den generaal *Maison*, onzen gezant te Weenen ontvangen, heeft nog denzelfden avond tot eene langdurige kabinetsraad aanleiding gegeven. Welke de inhoud dier depeche was, is intusschen, voor als nog niet bekend.

— De berigten uit Italie luiden over het algemeen gunstig; het schijnt dat de Oostenrijkers hun bezettings-leger met toestemming der mogendheden, en bepaaldelijk van ons Hof hebben versterkt. De generaal *Cubières* heeft daarentegen een post van observatie buiten de vesting op den weg naar Sinigaglia geplaatst.

— Te Grenoble schijnt de ontwapening der nationale garde zeer veel tegenstand te ontmoeten. Op den 7den dezer hebben zich de commissarissen van politie naar de woningen dier burgers begeven, begeleid door soldaten van den trein; des avonds echter had men niet meer dan 73 geweren bijeen kunnen brengen.

— Onophoudelijk zijn de telegraphen met het overbrengen van berigten uit de provincien werkzaam; de meeste echter dier berigten schijnen tot den voortgang der cholera, en de voorzorgen, welke tegen die ziekte genomen worden, betrekking te hebben. Ten aanzien van het eerste zonden dezelve vrij gunstig luiden, daar er tot nu toe geene groote verwoestingen zijn [illegible] gemeld, dat op onderscheidene plaatsen geene andere sterfgevallen zijn aan te wijzen, dan van personen die uit de hoofdstad onlangs en gedurende de heerschende ziekte waren aangekomen.

— Het dagblad de *Tribune* had voor eenige weken een artikel geplaatst, waarbij aan den koning onder meer andere der grofste beschuldigingen werd ten laste gelegd, dat hij in het jaar 1793 het leger en den staat als deserteur had verlaten. Wegens deze beschuldiging vervolgd, zijn de redacteur en uitgever, ieder tot 6 maanden gevangenisstraf, en eene boete van 6000 franken veroordeeld.

— Gisteren, den 12den, waren de fondsen als volgt genoteerd: de 5 pCt. kont. en op tijd 96,40; de 3 pCt. kont. en op tijd 69,50; Nap. renten 80,20; Sp. perp. 56 ⅞.
Heden, den 13den, is de notering aldus: de 5 pCt. kont. 96,60; op tijd 96,70; de 3 pCt. kont. 70,10; op tijd 70,20; Nap. rent. 80,50; Sp. perp. 56 ⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den April.

De verwijdering, welke zoo lang tusschen de leden van het keurvorstelijk huis van Hessen heeft bestaan, is, volgens de laatste berigten van Kassel ontvangen, geheel bijgelegd. Het huwelijk van den keurprins met de gravin van Schaumburg is thans door den keurvorst erkend geworden.

— Over Triest heeft men brieven uit Alexandrie van den 14den Maart, die het onbepaaldst vertrouwen op het welgelukken van den Syrischen veldtogt aanduiden. Men zag dagelijks de tijding der verwoesting van St. Jean d'Acre te gemoet; de loopgraven waren tot aan den [illegible] Intusschen wilde *Abdallah* van geene kapitulatie hooren, en bereidde men zich in het Egyptisch leger tot eenen algemeenen storm.

— Alle berigten uit het Noorden van Italie ontvangen, stemmen overeen in het vertrouwen, dat de zwarigheden, door de bezetting der pauselijke staten ontstaan, door onderhandelingen zullen worden uit den weg geruimd (*Zie verder ons vorig nommer.*) Het

vertrouwen op deze schikking belet echter niet, dat de krijgstoerustingen zoo in de Oostenrijksche als in de Sardinische staten worden voortgezet. Alle vestingen zijn in staat van tegenweer gebragt en worden thans van mond- en krijgsbehoeften voorzien; inzonderheid wordt te Turijn veel van de uitvoering van een vroeger ontworpen plan gesproken, om deze hoofdstad, door middel eener verschanste legerplaats, voor vijandelijke invallen te dekken.

Voorts wordt uit de hoofdstad van het Sardinische rijk door eene wel onderrigte hand geschreven, dat de onderhandelingen, door het hof van Turijn, over de ontruiming van Algiers aangevangen, niet zonder gevolg zijn gebleven; dat het Fransche kabinet zich bereid had betoond, om aan de voorslagen der verschillende mogendheden, ten aanzien van de toekomstige inrigting der Barbarijsche staten, gehoor te geven; en dat men eindelijk slechts de gelegenheid afwacht, om deze overeenkomsten, die tot zoo vele en hevige aanmerkingen in Frankrijk aanleiding zullen geven, openbaar te maken.

ENGELAND.

LONDEN, den 10den April.

Gisteren avond heeft in de kamer der pairs, vóór de motie tot de tweede voorlezing van de hervormings-bill, de hertog van *Buckingham* zijn voornemen te kennen gegeven, om na de paasch-vakantie, ingeval de hervormsbill verworpen wierd, hetgeen hij ernstig wenschte, eene nieuwe bill aan te bieden, strekkende om vertegenwoordigers te geven aan de groote steden, die tot nog het regt er niet toe hebben, en hetzelve aan de kleinste burgten te ontnemen, in zulk eene verhouding, dat het getal leden in het huis der gemeenten hetzelfde blijve.

Vervolgens deed graaf *Grey* de motie voor de tweede lezing der hervormings-bill; na eene lange rede, in welke hij de oppositie van den hertog van *Buckingham* aan de tegenwoordige bill tegenstelde, en de noodzakelijkheid eener hervorming betoogde, welke de vorige spreker zelf erkende bij de aankondiging door hem gedaan.

Lord *Ellenborough* heeft zich op nieuw tegen de bill verklaard en een amendement voorgesteld, strekkende, om derzelver tweede lezing tot over zes maanden of langer uit te stellen, of ze geheel te verwerpen.

Lord *Melbourne*, de levendige belangstelling van het volk in het lot der bill in het oog doende vallen, deed daarbij het hoog gewigt van het besluit der kamer gevoelen, en ofschoon ontkennende, dat de democratische bedreigingen invloed op hem uitoefenden, verklaarde hij toch, dat de zoo stellig uitgedrukte volkwil ook diende in aanmerking te komen.

Lord *Stourton* verklaarde zich voor de bill; de bisschop van *Durham*, de marquis van *Salisbury*, lord *Bathurst* en de marquis van *Londonderry* spraken er tegen. De laatste liet zich levendig tegen de bill uit, en beschuldigde lord *Haddington* van zich niet gelijk te blijven, door thans in eenen anderen zin dan vroeger te willen stemmen. De zitting werd tot heden geadjourneerd.

Prins *Talleyrand* heeft zondag ll. op Clarendon een zeer lang onderhoud met graaf *Orloff* gehad.

Prins *Lieven* bevindt zich vrij ernstig ongesteld en heeft alzoo het diplomatisch diner eergisteren niet kunnen bijwonen.

— Wij vernemen, dat de ministers van Oostenrijk, Pruissen en Rusland een nieuw uitstel van twee à drie dagen voor de uitwisseling der ratificatien hunner hoven gevraagd hebben, en men voegt er bij, dat zij dagelijks een courrier van Petersburg zijn verwachtende. Wij hebben het er altijd voor gehouden, dat de ratificatien van de hervormings-bill, welker lot staat beslist te worden, afhankelijk is, en gelooven dat graaf *Orloff*, zoo wel als de Oostenrijksche en Pruissische ministers, de ratificatien bij zich hebben.

— Brieven van het eiland St. Michel, van den 31sten maart gedagteekend, melden dat dom [illegible] gezeild is, om tegenwoordig te zijn bij de inscheping [illegible] voor hunne verdere destinatie.

Het cholera berigt van heden is zeer geruststellend. Te Londen zijn 39 nieuwe gevallen en 28 overleden geweest, in de provincien 54 gevallen en 28 overleden.

De 3 pCt. stonden 83½.

Van den 11den April.

De koning en koningin zijn gisteren op het paleis st. James gekomen. Z. M. heeft lord *Palmerston*, lord *Grey* en den graaf *Harrowbij* audientie verleend.

In het huis der lords zijn gisteren avond de discussien over de tweede lezing der hervorming-bill voortgezet. De graaf *Shrewsbury* sprak er voor, alsmede de lords *Harrowbij* en *Wharncliffe*, welke beide laatsten hunne meening blootlegden, waarom zij sedert de vorige aanbieding der bill van gevoelen veranderd waren.

De lords *Limerick*, *Mansfields*, *Colville*, *Grantham* en de hertog van *Wellington* verklaarden zich tegen de tweede lezing; de laatste ofschoon zich er tegen verklarende, erkende echter de noodzakelijkheid eener hervorming.

Ten een uur na middernacht werd de zitting opgeheven en tot heden geadjourneerd.

De *Courier* na het verslag geven dezer zitting, zegt te gelooven dat de debatten heden avond zullen afloopen en de stemming plaats hebben zal.

De geconsolideerden zijn op 83¾ genoteerd.

Wij nemen uit de *Algemeine Zeitung* den volgenden staat van vergelijking over, tusschen de bevolking en het aantal dergenen, die in de steden, waar de cholera morbus het meest heeft gewoed, door deze ziekte zijn aangetast, en voor dezelve bezweken. Wij rekenen ons voor de echtheid der opgaven gewaarborgd, daar dezelve door den hoogleeraar *Hufeland* zijn geleverd, doch mogen tevens de bijgevoegde aanmerking niet verzwijgen, dat het niet mogelijk is, nog immer zijn zal, tot eene geheel naauwkeurige vergelijking te geraken, omdat de grensscheiding tusschen de Asiatische cholera, welke alleen hier bedoeld wordt, en de zoogenaamde Sporadische of inlandsche cholera, niet bepaald is aan te wijzen, en dus de opgaven, immer iets willekeurigs van de wijze van zien der geneesheeren zullen en moeten ontleenen.

Steden.	Inwoners.	Aangetast.	Overleden.	Van 1000 inwoners zijn aangetast.	Van 1000 zieken zijn gestorven.
Moskau.	350,000	8576	4690	24,5	546
St. Petersburg.	260,000	9247	4757	25,6	514
Weenen.	300,000	3980	1899	13,2	477
Berlijn.	240,000	2220	1401	9,25	631
Hamburg.	100,000	874	455	8,74	521
Praag.	96,600	3234	1336	[illegible]	413
Breslau.	78,800	1276	[illegible]	16,2	526
Koningsberg.	70,000	2188	1310	31,2	599
Maagdenburg.	36,600	576	346	16,7	600
Brünn.	33,300	1540	604	46,2	392
Stettin.	24,300	366	250	15,6	683
Halle.	23,800	303	152	12,7	501
Elbing.	22,000	430	283	19,5	658
Hongarijen. (K)	8,750,000	435,330	188,000	49,7	432
Sunderland.	12,300	319	97	25,9	304

MIJNE HERINNERINGEN.

III.

De hand der Voorzienigheid ruste zegenend op Oud-Nederland in de dagen van Augustus 1831. — *Voorzeker!* En alhoewel dit gezegde geen betoog behoeft, wil ik evenwel een voorbeeld daarvan aan de vergetelheid ontrukken.

Na de wanhopende en verwarde vlugt van het Belgische leger der Maas, bij Hasselt, geraakten de meeste paarden, die voor de bagagie en munitie-wagens van dat leger gespannen waren, op hol. Drie karren met artillerie en infanterie-munitie geladen, stortteden op den steenweg om en verspreidden hare lading van los buskruid, gebrokene en heele patronen over den weg. Onderscheidene charges onzer kavallerie gingen over denzelven heen. Verscheidene ruiters vlogen met loshangende teugels in galop de voorste ruiters na. Zelfs de prins *van Oranje!* .... en geen vonk verliet het ijzer hoefbeslag onzer paarden. Hoe zeldzaam! slechts één vonk, toch was genoegzaam geweest, om het rondverspreidde buskruid, en dan, ook onvermijdelijk de menigte rondom staande geladene kaissons, vuur te doen vatten, en welke verwoestingen hadden deze in de gelederen onzer dapperen kunnen brengen!! Met *welk* grooter verlies werden wij bedreigd? Zink neder ongeloovige, en aanbid het wijs bestuur van een Hooger Wezen! (*Van een ooggetuige.*)

Het was eenen zoelen aangenamen zomerdag (in 1829), toen ik uit den postwagen van Thienen voor den Pellenberg digt bij Leuven afstapte; met een boek in de hand wandelde ik op mijn gemak de hoogte op, mijne schreden naar de park-abdij (abbaije de parc) rigtende, die links van mij, aan den voet van genoemden berg lag. Statig verhief zich het oude gothische gebouw van achter deszelfs gemetselde omheining, waartegen de golfjes van het heldere water der [illegible] vischvijvers, door den zoelen zomerwind zachtjes [illegible] [illegible] merkwaardige [illegible] geschilderde [illegible] in de gaanderijen. Zij waren voor eene geheele rekening gekocht, en reeds was men bezig dezelve uit te nemen, en in te pakken, voorts eenige portretten van de vorige bezitters, namelijk der *parkheeren*.

Met mijne denkbeelden in den voortijd zwevende, verliet ik peinzend de lange en hoog gewelfde zalen, voor welkers pracht en versiering, vroeger, de nijvere landbouwer eerbiedig zorgde. De vroegere park-heeren, moeten voorheen, naar het zeggen van de vriendelijke vrouw, die mij geleidde, groote goederen bezeten hebben. De goede oude zuchte diep, toen zij mij dit verhaalde. . . . zij wenschte misschien die tijden terug!

Vol van geschiedkundige herinneringen, wierp ik mij in het hooge gras, digt bij de vijvers neder, om eene schets van het voor mij liggend gebouw te ontwerpen. De komst van vier [illegible] stoorde mij in mijnen arbeid; ik boog mij eenigzins [illegible] over om niet gezien te worden, zonder dat de [illegible] aan mijne aandacht konden ontsnappen. Links [illegible] eene kleine, tamelijk gezette doch eenigzins [illegible] den weg langs de vijvers afwandelen [illegible] zwarten overrok, waaruit een [illegible] en droog gezigt, met zwarte sluipende oogen [illegible], zwart en grijsachtig haar van

onder een versleten hoed te voorschijn kwam. Met de handen op den rug, en met de oogen naar den grond geslagen, wandelde hij de drie andere voetgangers te gemoet. Een derzelve was een man van tusschen de vijftig of zestig jaren; in een grijs gelen overrok gekleed, met hooge over de broek getrokken onderwetsche schkaatsen, een gezigt waarop beschaving, hevige hartstogten, slimheid en dweepzucht naar den prijs dongen, wie de overhand zoude hebben. Door de, in schilpad gevatte, glazen van zijnen bril, loerden een paar oogen, waarin de jaren het vuur nog niet uitgedoofd hadden, en, met eenen wandelstok in de hand, stapte hij eenigzins driftig, in het gezelschap van twee jongelingen, tusschen de 12 en 14 jaren oud, beide met rosachtig blond haar, pratende voorwaarts. De wandelaars ontmoeteden elkander, op slechts weinige passen van mij. Zij scheenen elkander te kennen, daar alle vier stil hielden, en de eerstgenoemde het gesprek begon: » Het is goed dat ik u zie; ik heb de proef van den bewusten steendruk uit Gent ontvangen." — Dit zeggende haalde hij een rolletje papier uit den zak, en keerde mij, (die niet door hen opgemerkt was) den rug toe, om niet door de zon gehinderd te worden. Het papier ontrollende, zag ik voor mij het bekende zinnebeeld der *catholico-liberale unie*; den belgischen leeuw met de verbroken keten enz. — » Het is fraai geteekend en goed uitgevoerd, dunkt u niet?" vervolgde de eerste spreker. » Ik heb er 2700 exemplaren van besteld. *Q* .... en *P* .... zullen er 500, en *D* ...... zal er 400 van nemen, om er in hunne k.........n en aan hunne vrienden, ten platten lande, geschenken van te doen. Gisteren nacht hebben wij vergadering gehad, jammer dat gij er niet bij tegenwoordig waart; daar is de schets voor het eerst bewonderd. Men heeft mij eene toepasselijke predikatie over dit onderwerp beloofd, waarschijnlijk morgen reeds in de ...... en dit zal mij de overige exemplaren af handig maken. Men moet zich aan het gezigt van het zinnebeeld gewennen." — De tweede wandelaar sprak daarop eenige woorden, doch te zacht om door mij gehoord te worden; beiden lachten echter, waarop de kleine zwarte man met de woorden: » Tot morgen, mijn heer *van Meenen*," afscheid nam. Slechts eenige passen had de tweede spreker gemaakt, toen hij zich omkeerde, en den eersten toeriep: » Mijn heer *van Linthout* (1) stuur mij den afdruk te huis ter bezigtiging; heden avond komen de hoogleeraren *W*...g en *P*...i bij mij, met *Roussel* en *Claes* ik wil denzelven aan hen laten zien!" Een wenk gaf het toestemmend antwoord en gingen zij daarop elk hunnen weg.

Potlood en papier werden door mij opgerold; ik dacht aan de *zucht* der vrouw, die mij de abtdij had laten zien, en .... *aan de tijden die er komen moesten!*

(1) Boekdrukker, te Leuven.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Staatkundige Handelingen van de Londensche Conferentie in de zaken van Holland en België, ter oorzake van den Belgischen opstand in 1830 *en* 1831, *door* F. J. HALLO, *schrijver van de bijdragen tot of het vervolg op de Geschiedenis der Nederlanden.* Te Amsterdam bij H. MOOLENIJZER 1831, in 8°. groot 392 bladz. De prijs is *f* 2,40.

Een werk als het boven aangekondigde kan niet missen, de algemeene goedkeuring en een ruim debiet weg te dragen. Eene verzameling toch van die stukken en oorkonden, die ons de morele kracht van een kabinet (het onze) aan den eenen, en de weifelende zwakheid der staatkunde van de overige kabinetten van Europa, aan den anderen kant, in de naakte historische waarheid blootlegt; die ons eene steeds uitterende diplomatie doet zien; die ons de waarheid bewijst van het gezegde eens franschen dagblads: » *dat Holland, door deszelfs zedelijke kracht en staatkunde, zich tot den rang der eerste mogendheden verheven heeft en daardoor ook aan het hoofd der Europesche beschaving geplaatst was,*" — eene zulke verzameling, zeggen wij, moet in elks handen wezen, die met eenige aandacht den loop der gebeurtenissen wil nagaan. Dit werk behoeft derhalve geene verdere beoordeeling.

Het doel van dit werkje is, de handelingen der vijf mogendheden, in conferentie te Londen vereenigd, in het licht te stellen; doch om dezelve, in verband met de gebeurtenissen die daartoe aanleiding hebben gegeven, te kunnen beschouwen, laat de schrijver dezelve voorafgaan van eene korte, doch volledige schets der gebeurtenissen zelven, met uitlating van die, welke niet onmiddellijk met deze *staatsstukken* in aanraking komen; zijnde er ter nadere toelichting dezer laatste, nog achter het werk gevoegd eene verzameling van *Nota's, betrekkelijk de onderhandelingen, tusschen de conferentie, derzelver afgevaardigden, eenige Europesche mogendheden afzonderlijk en de belgische gezagvoerders.*

Daar de handelingen nog immer voortduren, zoo spreekt het van zelve, dat dit werk nog niet kompleet is. Wij kunnen echter met grond melden, dat hetzelve zal voortgezet worden.

* * Wordt geadverteerd dat, op het Rekest aan den Koning gepresenteerd door ABRAHAM SOETENS, Grondeigenaar, en voorheen Ontvanger van publieke middelen, wonende in Zeeland, ten einde te mogen verkrijgen surseance van betaling, preventien en executien voor den tijd van twaalf maanden, en tot commissarissen der surseance hem verleend bij Zijner Majesteits besluit van den 16den Julij 1831, no. 69, 't Hoog Geregtshof te 's Gravenhage, derde Civile Kamer, in welker handen dit Rekest is gesteld geworden, alvorens daarop aan Z. M. te dienen van berigt, consideratien en advies, heeft geordonneerd dat Suppliant benevens deszelfs Crediteuren zullen compareren op Vrijdag den 4den *Meij* 1832 voor den Heeren en Mrs. Baron VAN HERZEELE en GEVERS, Raden in den Hove als Commissarissen die hen zullen hooren en den Hove rapport doen, met bijvoeging, dat hetzij dezelve Crediteuren compareren dan niet, door het Hof ten deze zal worden geadviseerd als bevonden zal worden te behooren.

Van het rekest en appointement en van de stukken daarbij overgelegd, kan intusschen inzage genomen worden ten kantore van Mr. JACOB GEORGE ALEXANDER CLANT, Procureur bij 't Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage.*

* * Men verlangt ten spoedigste EEN BEKWAAM KOETSIER, ongehuwd en van *de beste getuigschriften* voorzien. Nader onderrigt liefst in persoon of vrachtvrije brieven bij de Uitgevers dezer.

* * Op aannemelijke voorwaarden uit de hand te Koop: Een sedert onheugelijke jaren welbeklant LOGEMENT: *DE STAD DIEST* te Breda.

Nadere informatien bij de bewoonster. Brieven franco.

* * De Boekhandelaar A. VAN ALPHEN te *Delft*, zal op Maandag den 16den April 1832 en volgende dagen, openbaar ten zijnen huize verkoopen: Drie fraaije en aanzienlijke verzamelingen BOEKEN, in onderscheidene Talen en Vakken van Wetenschap, Kunst en Smaak; waaronder vele voorname en belangrijke werken gevonden worden, meestal zeer net gebonden; waarvan de Catalogus alom te bekomen is, benevens een Bijvoegsel van omtrent 300 Nommers nagekomen Boeken, waarop ook vele belangrijke werken voorkomen.

* * Bij VAN PADDENBURG & Comp., Boekhandelaren te *Utrecht*, zijn onlangs van de pers gekomen:

I. VERHANDELING OVER DE KOEPOKKEN, zoo als dezelve natuurlijk bij het Rund voorkomen, en door inenting kunnen worden voortgebragt, en over de beveiligende Mok of Pokmok des Paards; benevens een bijvoegsel bevattende den uitslag der proefnemingen om runderen door kinderpokstoffe te besmetten en daardoor Koepokken voort te brengen, alsmede de aanwijzing om Koepokstoffe in glazen haar-buisjes te verzamelen en te bewaren, met 5 gekleurde platen door Dr. A. NUMAN, Hoogleeraar in de praktische Veeartsenijkunde te *Utrecht*; prijs . . . . *f* 4,80.

II. A. VAN BEEK. De AARDE, beschouwd uit een Physisch, Geographisch, Geologisch en Cosmologisch oogpunt . . . . - 0,90.

III. MARCHAND. Neue Knospen . . . - 0,90.

IV. AANMOEDIGING en HANDLEIDING tot het aankweeken van de witte Moerbezieboomen; door C. A. BERGSMA, Hoogleeraar te *Utrecht*, prijs - 0,30.

DE MILITAIRE SPECTATOR.

Heden is aan de geabonneerden N°. 7 van dit Militair Tijdschrift, hetwelk door eene aanvankelijke gunstige belangstelling van het militaire publiek reeds zoo zeer bevoordeeld wordt, afgezonden. Dit N°. bevat, onder anderen, *het begin eener schets en beoordeeling der militaire gebeurtenissen in Belgie, in* 1830 *en* 1831, getrokken uit een der geachtste fransche militaire tijdschriften. Van onzen kant zijn deze gebeurtenissen reeds uitvoerig beschouwd en beoordeeld, wij houden ons dus verzekerd, dat de beoordeeling van, in het militaire wezen bevoegde regters, met verlangen te gemoet gezien en met belangstelling zal gelezen worden. Het strekt de uitgevers ook tot een bijzonder genoegen, hunne begunstigers te kunnen mededeelen, dat er reeds toezendingen van zeer belangrijke stukken aan de redactie van den *Spectator* zijn geworden, die zeer zeker veel zullen bijdragen, om de pogingen dier redactie, om hunne lezeren welgevallig te zijn, te onderschragen.

Bij elke 10 nommers zal een gedrukte omslag *gratis* geleverd worden, om dezelve te kunnen doen innaaijen, ten einde die bij het eindigen der jaargang, in één deel met titel, te kunnen doen vereenigen. BROESE & COMP.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 14 *April* 1832.

				gesl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pct. .	*f.* $41\frac{3}{4}$	à	$42\frac{1}{2}$	$41\frac{15}{16}$
Uitgestelde schuld.	—	à	—	—
Kansbiljetten.	—	à	—	—
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pct. . .	$69\frac{3}{4}$	à	70	$69\frac{7}{8}$
Idem idem, $3\frac{1}{2}$ pct. . . .	—	à	—	—
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pct. . . .	88	à	$88\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pct. . . .	$92\frac{3}{4}$	à	$93\frac{1}{4}$	93
Nieuwe idem 1832 à 5 pct. . . .	$79\frac{1}{2}$	à	80	$79\frac{5}{8}$
Schatkist-biljetten, 6 pct. . . .	99	à	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{4}$
Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pct. . .	—	à	—	—
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct. .	$69\frac{1}{2}$	à	$69\frac{3}{4}$	—
RUSLAND, bij *Hope en Comp.*, 5 pct. . .	$96\frac{3}{4}$	à	$97\frac{1}{4}$	97
Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$, 5 pct. . .	$92\frac{3}{4}$	à	$93\frac{1}{4}$	93
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct. . . .	47	à	$47\frac{1}{8}$	$47\frac{1}{8}$
Dezelfde 3 pct.	—	à	—	—
Uitgestelde schuld.	—	à	—	—

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.